

Mijn vader

*Met bijzondere dank aan mijn vriend Nader
en aan Malak, zijn oudste dochter.
Zonder hen had ik dit boek niet kunnen schrijven.*

Ik ben Malak. Malak is Arabisch en betekent 'engel'.

Eind september 2018 zijn we in België aangekomen. Ik kom uit Gaza, Palestina, en ben nu, in 2021, achttien.

Mijn vader rookt veel. Heel veel.

'Je rookt te veel,' zeg ik tegen hem. 'Je rookt je nog dood.'

'Ik ga nooit dood,' antwoordt hij. En dan vertelt hij het volgende.

'Ik reed met mijn baas naar een van onze winkels. We moesten het personeel gaan helpen omdat er bombardementen op komst waren. Ze moesten de winkel sluiten.

Achter ons reed een andere auto. Er kwam een F16 overvliegen en er vielen bommen op de auto achter ons. Dat zag ik in de achteruitkijkspiegel. Onze auto vloog, door de klap van de ontploffing, als een steen uit een katapult vooruit.

Vier mensen dood. Ik niet. Ik ga nooit dood.'

Nader, zo heet mijn vader, gaat vaak naar het park. Alleen.

Soms neemt hij mijn zusje Yasmina mee. Dan speelt ze in de speeltuin.

In Gaza zijn er weinig parken of speeltuinen. Wij speelden vroeger op straat, in de kleine steegjes waar geen auto's kunnen rijden. Soms gingen we naar zee. Ik hou van de zee.

Baba (dat is Arabisch voor 'papa') gaat naar het park om te wandelen.

Hij loopt altijd te denken.

Mijn vriendin op school, die uit Afghanistan komt, noemt het 'piekeren'.

'Piekeren' is een mooi woord. Mijn vriendin kent al veel meer Nederlandse woorden dan ik. Nederlands is een moeilijke taal.

Baba is ongeduldig. Hij wil vlot Nederlands spreken, werk vinden, een huis ...

Daarom gaat hij in het park wandelen. Om na te denken.

Wandelen doet hij heel veel. En roken ook.

Baba verdwijnt

Gaza, 3 december 2015

Ik ben twaalf. Ik word wakker en mijn vader is al weg.

Dat gebeurt wel vaker. Mijn jongere broertjes Hossein en Bashir en ik vertrekken elke morgen om halfzeven naar school met de bus.

Baba vertrekt soms nog vroeger dan wij. Naar zijn werk.

Yasmina, mijn zusje, is nog heel klein en blijft bij mama.

Maar vandaag is anders, dat voel ik. Mama is stil en droevig.

'Waar is baba?'

Mama zucht. 'Hij is vertrokken, hij moest vroeg weg.' En weer zucht mama.

Zouden ze ruzie hebben?

'Is baba boos?'

Mama slaat haar armen om me heen. Ze lacht en weent tegelijkertijd. Ze schudt haar hoofd. 'Baba is niet boos. Helemaal niet. Integendeel.'

Dan legt ze haar handen op mijn schouders en kijkt me strak in de ogen.

'Luister, Malak, je bent oud genoeg om het te begrijpen. Ik zal je alles vertellen ...'

De bus toetert. We moeten dringend vertrekken naar school.

Ik vergeet mijn broodje en mijn appel mee te nemen.

Wanneer we 's middags weer thuiskomen van school, staat mama met de buurvrouw te praten. Die legt haar arm om mama's schouders en fluistert iets tegen haar. Mama knikt. Ik zie dat ze weer geweend heeft, maar ik zeg niks.

Ik maak wat huiswerk, mama zorgt voor het eten en legt Yasmina in mijn armen. Wat is ze nog klein ... een poppetje. Ze is nog geen veertig dagen oud.

'Wanneer komt baba?'

'Ik weet het niet,' zegt mama. 'Hij moest naar Rafah.'

We eten, ik probeer nog wat te lezen, chat nog even met mijn vriendin Alaa en ga naar bed.

Mijn vader is nog altijd niet thuis.

Midden in de nacht hoor ik mama blij 'Nader!' zeggen. Heel stilletjes, maar ik hoor het wel.

Baba is thuis.

Eindelijk val ik in slaap.

Gaza, 4 december 2015

Om halfzeven in de ochtend komt baba me wakker maken.

'Het is vrijdag, we hoeven niet naar school!' protesteer ik.

Baba neemt me in zijn armen. 'Ik moet weg, ik kom jullie even dag zeggen.'

Hij knuffelt ook Hossein en Bashir, drukt een zoen op het hoofdje van kleine Yasmina en gaat dan samen met mama naar buiten. Ik zie dat hij een rugzak bij zich heeft.

Vreemd ...

Mijn broers kruipen weer in hun bed. Yasmina ligt in haar wiegje, ze slaapt als een roosje.

'Mama?'

'Ja, Malak.'

'Moest baba terug naar Rafah?'

Mama knikt.

'Waarom?'

'Kom even hier,' zegt mama. Ze zet me op een stoel en kamt mijn haar.

'Je vader is vertrokken. Naar Europa.'

'Is Europa ver?'

'Heel ver.'

'Komt hij vanavond terug?'

'Nee.'

'Morgen?'

'Nee, morgen ook niet.'

'Wanneer dan wel?'

Mama probeert te verbergen dat ze een beetje weent, maar ik zie het.

'Ik weet het niet, Malak, ik weet het echt niet,' zegt ze terwijl ze mijn haren vlecht. 'Je vader is voor lange tijd weg. Hij zoekt een nieuw land voor ons. Een veilig land.'

Ik begrijp er niks van.

'Gaan wij naar een nieuw land? Volgende week? Volgende maand?'

Mama schudt haar hoofd.

'Nee, Malak, misschien volgend jaar. Inshallah.'